

A

Pedagógiai Programja
Helyi Tantervek – II.

Népművészet/Fazekas
műhelygyakorlat

TARTALOMJEGYZÉK

Alapfok 4-6. évfolyama	3
A fazekas műhelygyakorlat célja	3
A műhelygyakorlat feladata	3
Alapfok 4. évfolyam	3
Fejlesztési feladatok.....	3
Tananyag	3
Feladatcsoportok	3
Alapismeretek:	4
Követelmények	4
5. Évfolyam.....	4
Fejlesztési feladatok.....	4
Tananyag	4
Feladatcsoportok	5
Követelmény	5
6. Évfolyamok.....	5
Fejlesztési feladatok.....	5
Tananyag	5
Követelmény	6
A művészeti alapvizsga követelményei	6
A vizsga részei	6
A vizsga tartalma.....	6
A vizsga értékelése	7
Fazekas műhely kötelező felszereltsége:	7

FAZEKAS MŰHELYGYAKORLAT

Alapfok 4-6. évfolyama

A fazekas műhelygyakorlat célja

Megismertetni a fazekasság azon elméleti és gyakorlati tudnivalóit, melyek képessé teszik a tanulókat az önálló tárgyalcotásra, környezetalakításra a tervezéstől a kivitelezésig. Célja továbbá a manuális képességek fejlesztése, az értékteremtésre, –megőrzésre nevelés, az esztétikai és a konstruktív érzékenység, fazekas műhelymunka iránti nyitottság kialakítása.

A műhelygyakorlat feladata

A fazekassághoz köthető technikák, kézműves tevékenységek legátfogóbb ismereteinek átadása. A megismert technikák, tárgyalcotási folyamatok gyakorlatias, készség szintű elsajátításának elősegítése Irányított tárgyelemzéseken, tervezési és alkotói folyamatokon keresztül a harmonikus környezet-, a tárgykultúra iránti igény kialakítása. Az esztétikai érzék és ítézőképesség mélyítése, árnyaltabbá tétele. Feladata továbbá a vizuális alkotó gyakorlattal párhuzamosan olyan alapozó és speciális ismeretek, készségek biztosítása, melyek lehetővé teszik a fenti célok megvalósulását. Feladata megismertetni a tanulót a fazekasság történetével, sajátos kifejező eszközeivel, esztétikai törvényszerűségeivel. A fazekas tárgykészítés hagyományos tárgykultúrájával, a tárgyalformálás hagyományos, táji specifikus technikáival. Az agyag, a díszítéseke felhasznált anyagok tulajdonságaival, az alkalmazott eszközök típusaival. Feladata továbbá a művészeti területekhez kapcsolódó élményszerű ismeret– és tapasztalatszerzés biztosítása, az önművelés és önkifejezés képességének fejlesztése.

Alapfok 4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kézműves tevékenységek szerepének feltárása.
- A fazekasság hagyományainak megismertetése.
- A kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.

Tananyag

- Élményszerű tapasztalatszerzés: a plasztikus agyag
- Agyag a természetben
- A tárgyak szerepe
- Az agyagból készült tárgyak helye életünkben
- Primitív technikák
- Természetben található díszítőeszközök
- Díszítőtechnikák
- A fazekasműhely berendezései
- A műhelymunka rendje: magatartási és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

- Szabadon formálható anyag: primitív technikák
- marokedény készítése, díszítése növényi nyomatokkal
- felrakásos technikával edény készítése
- sípkészítés
- Minta, jel, jelkép – a felület alakítása

- Megőrzött nyomok az agyaglapon (üzenetek, lenyomatok készítése különböző eszközökkel), terrakotta kép készítése
- Pecsétek faragása, monogram, saját jel készítése gipszből, agyagból
- növényi lenyomatok, termésekkel nyomatok készítése
- természetben található díszítőeszközök gyűjtése, kísérletek
- festés földfestékekkel: ecset, íróa, sgraffito (alákarcolás) technikák alkalmazása

Alapismeretek:

- A fazekasság anyagai, technikái
- Az agyag tulajdonságai: a plasztikusság tapasztalása különböző agyagokkal
- Az agyag előkészítése gyúrással
- Egyszerű (primitív) technikákkal tárgykészítés
- A földfestékek előkészítése, tulajdonságai

Követelmények

A tanuló ismerje:

- az agyag tulajdonságait
- a primitív technikákat
- a díszítőeszközöket

Legyen képes:

- díszítőtechnikákat
- gyűjtőmunkára
- tervek készítésére
- a munkák kidolgozottságára,
- a technikai következetességre.

Év végi összefoglaló óra: az egész évben elkészített tárgyak kiállításon való bemutatása

5. Évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A csoportos és egyéni alkotótevékenység formáinak megismertetése.
- Ösztönzés igényes munkára
- Egyszerű technikák elsajátítása korong nélkül
- A manuális készségek fejlesztése
- A fazekasszerszámok biztonságos használata

Tananyag

- Élményszerű tapasztalatszerzés
- Edénykészítés korong nélkül: préselés formába- formára nyomással, a lapokból és a kivésés technikákkal.
- Ritka, de egyszerű díszítőtechnikák alkalmazása: cirkozás, fésűs technika, papírsablon használata
- Égetés gödörkemencében.
- Kemence elkészítése közösen.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

Feladatcsoportok

- Fazekasműhely berendezéseinek helye, funkciói
- Agyagelőkészítés
- Fantáziára épülő feladatok: "Mit látsz benne?" agyagszobor készítése természetes anyagokkal kiegészítve.
- Edénykészítés korong nélkül
- Az elkészített edények díszítése egyszerű díszítőtechnikákkal
- Csoportos munkában több részes falikép készítése
- Balesetvédelem

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fazekasműhely berendezéseit
- a korong nélküli edénykészítés technikáit
- a ritka díszítőtechnikákat
- az egyszerű gödörkemence használatát
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- korong nélkül edényt készíteni
- használni a ritka díszítési eljárásokat
- a legfontosabb baleset-és munkavédelmi szabályok betartására.

Év végi összefoglaló óra: az egész évben elkészített tárgyak kiállításon való bemutatása

6. Évfolyamok

Fejlesztési feladatok

- Az agyag előkészítésétől a tárgy elkészítéséig megismertetni a munkafolyamatokkal
- Motívumgyűjtés, vázlatkészítés és kompozíciós ismereteinek alkalmazása.
- Gondolatainak, terveinek képi vagy plasztikai megoldására segítése
- Önálló eszközhasználat

Tananyag

- A formák, színek tudatos használata
- Ismerkedés a fazekaskoronggal. Macskatányér korongozása
- Edénykészítés lapokból: Fali sótartó készítése
- Kályhacsempe nyújtással, döngöléssel
- Kályhacsempe díszítése rátétrel
- Egyszerű gipszöntési munkák
- Gödörégetés szabályai
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok
- Feladatcsoportok
- Fazekaskorong kipróbálása
- Lapedények készítése: mézeskalácsformák, sütőedények, tintatartó stb.
- Gipszforma öntése
- Kályhacsempe nyújtva, formába döngölve

- A rátétes díszítés technikájának alkalmazása
- Gödörkemence kipróbálása

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fazekaskorong működési elvét,
- a kályhacsempék típusait,
- a primitív égetőkemence szerkezetét,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a megszerzett ismeretek alkalmazására
- lapokból különböző edényeket készíteni
- egyszerű kályhacsempét készíteni nyújtással és döngöléssel
- gipszet önteni
- alkalmazni a rátétes díszítést,
- a legfontosabb baleset-és munkavédelmi szabályok betartására

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Gyakorlati munka:

vizsgamunka bemutatása 15 perc

helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a fazekas alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a fazekasság anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A fazekas gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

Dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy, tárgycsoport

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyűttes,
- kislasztika.

Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített, égetetlen tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyűttes,
- kislasztika.

A vizsga értékelése

A fazekas gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezés mód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

Fazekas műhely kötelező felszereltsége:

Eszközök:

- Munkaasztalok
- Polcok
- Kézikorongok
- Mintázófák
- Metsző
- Szivacsok
- Tálak
- Merőkanál
- Szita
- Nyújtófa
- Fa alátétek
- Karcolók, kések
- Szemléltető anyagok: szakkönyvek, népi cserépedények, CD, DVD
- Kemence
- Korong

Anyaglista:

- Agyag
- Engóbok
- Mázak
- Gipsz